

هیبود فاکتورهای خونی جوجه‌های گوشتی از طریق مکمل سازی خوراک با سرکه به جای آنتی بیوتیک محرك رشد

گل پسند محمدی^۱، رامین نجفی^۲، حمید حسینی^{*}

۱-دانشجوی اسبق کارشناسی ارشد گروه علوم دامی دانشگاه ارومیه ۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه

ارومیه

نویسنده مسئول: حمید حسینی فهرجی، دانشجوی دکتری تغذیه طیور دانشگاه صنعتی اصفهان

E-mail: hamid2005hf@gmail.com

چکیده

به منظور مطالعه تاثیر مکمل سازی خوراک جوجه‌های گوشتی با سطوح مختلف سرکه با هدف تولید گوشت سالم برای مصرف انسان انجام شد. ۲۵۰ قطعه جوجه گوشتی نر یک روزه از سویه راس، ۳۰۸، به طور تصادفی به پنج گروه و هر گروه پنج تکرار و در هر تکرار ۱۰ قطعه جوجه قرار داده شد. تمام گروهها به ترتیب با جیره پایه بر اساس ذرت، سویا و گندم تغذیه شدند. تیمارهای آزمایشی به ترتیب صفر درصد سرکه (گروه شاهد منفی)، یک صدم درصد آویلامایسین (گروه شاهد مثبت)، چهار دهم درصد سرکه، هشت دهم درصد سرکه، یک و دو دهم درصد سرکه، به خوراک اضافه شد. در طول دوره آزمایش میزان افزایش وزن بدن، خوراک مصرفی و ضریب تبدیل خوراک به طور هفتگی ثبت و محاسبه گردید. در سینین ۲۱ و ۴۲ روزگی از هر پن دو پرنده به طور تصادفی انتخاب و خون‌گیری از ورید بال آنها انجام گرفته، نمونه‌های خون لخته شده، پس از انتقال به آزمایشگاه، با جداسازی سرم از نمونه‌ها، مقادیر کلسترول، تری گلیسرید، LDL، HDL، سرم اندازه گیری شد. تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SAS با روش GLM و مقایسه میانگین‌ها با آزمون Tukey انجام گرفت. در آنالیز نتایج حاصله، تفاوت قابل توجهی بین خوراک مصرفی، افزایش وزن و ضریب تبدیل خوراکی پرندگان گروه‌های مختلف در دوره‌های آغازین، رشد و کل دوره مشاهده نشد. اما مکمل سازی خوراک با سرکه موجب کاهش معنی دار مقادیر کلسترول، تری گلیسرید، LDL و افزایش HDL سرم پرندگان در روزهای ۲۱ و ۴۲ پرورش گردید ($p < 0.05$). نتیجه‌گیری کلی این که استفاده از سرکه، اگر تاثیری در عملکرد کل دوره پرندگان در مقایسه با آویلامایسین نداشته ولی موجب بهبود کیفیت گوشت مصرفی خواهد شد.

کلمات کلیدی: فاکتورهای خونی - سرکه - عملکرد - جوجه‌های گوشتی - آنتی بیوتیک

مقدمه

در حال حاضر تحقیقات در علوم طیور عمدهاً بر روی ارتقای کارایی و ترکیب بدن طیور مرکز شده است. هر چند که پیشرفت‌های حاصل اغلب به دنبال انتخابهای ژنتیکی بوده‌اند ولی نقش عوامل تغذیه‌ای نیز در این میان حائز اهمیت می‌باشد. علاوه بر این، تغذیه تاثیر به سزایی بر روی خصوصیات کیفی گوشت مرغ دارد. استفاده گسترده از آنتی بیوتیک‌هادر پرورش دام و طیور خطر توسعه مقاومت عوامل بیماری‌زای انسان و حیوان را افزایش داده است برای جلوگیری از بروز این عوامل بیماریزا و نیز تامین نیاز مصرف کنندگان به چرخه غذایی عاری از باقیمانده‌های دارویی، استفاده از آنتی بیوتیک‌ها در اروپا، به کل در ژانویه ۲۰۰۶ ممنوع گردید. نیم قرن استفاده از آنتی بیوتیک‌ها موجب افزایش عملکرد طیور تا حدود ۲ تا ۵ درصد گردیده است بنابراین عدم استفاده از آنتی بیوتیک‌ها چالشی در پرورش متراکم طیور محسوب می‌شود. چرا که با حذف آنتی بیوتیک‌ها هزینه‌های تولید افزایش یافته سرعت رشد و کارایی غذایی کاهش می‌یابد(۴). در حال حاضر بررسی‌های فراوانی در جهت یافتن جایگزین مناسب برای آنتی بیوتیک‌ها انجام می‌گیرد. یکی از افروندنی‌های غذایی مطروحه اسیدهای آلی می‌باشد(۳) لیپیدهای موجود در جریان خون از جذب روده‌ای، سنتز یا انتقال از چربی‌های لاشه منشأ می‌گیرند. لیپیدهای اصلی در